

LYHYESTI SANOTTUNA

Pandemia hellittää ja talous lähtee kasvuun

Suomen talous | 15.06.2021

Koronapandemia helpottaa rokotusten ansiosta, ja sen seurauksena Suomen talous alkaa kasvaa reippaasti. Kun koronarajoituksia puretaan ja epävarmuus vähenee, kotitaloudet pääsevät kuluttamaan vapaammin. Koska talouskasvu on vahvaa myös maailmanlaajuisesti, Suomen ulkomaankauppa piristyy. Pandemia ei silti ole lopullisesti ohi. On yhä uhka, että tautitilanne pahenee, mikä varjostaa edelleen sekä Suomen että maailmantalouden kasvunäkymiä. Suomen talous kasvaa 2,9 % tänä vuonna ja 3,0 % vuonna 2022. Nopea talouskasvu jää kuitenkin väliaikaiseksi, ja kasvu hidastuu 1,3 prosenttiin jo vuonna 2023.

Koronapandemian odotetaan helpottuvan ympäri maailman sitä mukaa kun rokotukset edistyvät. Epävarmuuden hälveneminen sekä talouden elvyttäminen raha- ja finanssipolitiikan avulla piristävät maailmantalouden kasvua. Maailmantalouden virkistyminen vahvistaa myös suomalaisten vientiyritysten tavaroiden ja palveluiden kysyntää. Suomen vientiä tukee varsinkin euroalueen kasvun nopeutuminen loppuvuoden aikana, samoin investointien lisääntyminen maailmanlaajuisesti. Suomen vienti toipuukin nopeasti ja yltää koronapandemiaa edeltäneelle huipputasolleen jo vuonna 2021. Koronapandemia ei kuitenkaan ole ohi ennen kuin se on voitettu kaikkialla maailmassa. Pandemiaan liittyvä epävarmuus varjostaa vielä pitkään sekä Suomen että maailmantalouden kasvunäkymiä. Maailman talouskasvua voi rajoittaa lähivuosina myös raaka-

aineiden, kuten öljyn, hintojen nousu. Maailmankauppaa vaivaavat myös toimitusvaikeudet esimerkiksi elektroniikan komponenttien osalta.

Kuvio 1.

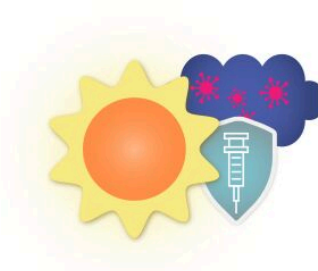
Talous ampuisee vauhtiin, kun pandemia hellittää

Kotitalouksien kulutus vauhdittaa Suomen talouden kasvupyrähdykseen.

Vahva globaali kasvu nostaa vientiä.

Nopeaa kasvua näköpiirissä, mutta pandemia uhkaa talouden toipumista.

Lähde: Suomen Pankki

Suomen talous kasvaa lähivuosina varsinkin kotitalouksien kulutuksen johdolla. Rajoitukset, jotka koskivat mm. ravintoloiden aukioloaikoja ja yleisötilaisuuksia, heikensivät kotitalouksien kulutusmahdollisuuksia pandemian aikana. Myös ihmisten varovaisuus terveytensä vuoksi vähensi kotitalouksien halua kuluttaa. Kun rajoituksia puretaan ja epävarmuus väistyy, kotitaloudet voivat taas käyttää rahojaan vapaammin. Kotitalouksien tulojen kasvu jatkuu varsinkin työllisyyden paranemisen vuoksi. Kotitalouksille on myös kertynyt pandemian aikana paljon säästöjä, ja osa säästöistä saatetaan käyttää kulutukseen jo lähivuosina. Kotitalouksien kasvaneiden tulojen ja säästöjen ostovoimaa syö jonkin verran tavaroiden ja palveluiden hintojen nousu, joka kiihtyy lähivuosina.

Talouden positiivista virettä tukee se, että useimmat suomalaiset yritykset ovat selvinneet koronapandemiasta hyvin. Vaikeinta on ollut palveluita tarjoavilla yrityksillä, kuten ravintoloilla. Epävarmuus talouskehityksestä on kuitenkin saanut monet yritykset lykkäämään tai

peruuttamaan investointejaan, kuten uusien tehtaiden perustamista. Sitä mukaa kun pandemia väistyy ja epävarmuus häivenee, yritykset alkavat taas investoida. Myös asuntojen kysyntä on runsasta, ja uusien asuntojen rakentaminen on lähivuosina vilkasta.

Koronakriisi on koetellut valtiota ja kuntia, joiden menot ovat kasvaneet kriisin aikana huomattavasti. Samaan aikaan verotulot ovat vähentyneet talouskasvun hidastumisen vuoksi. Julkisen talouden alijäämä eli tulojen ja menojen epätasapaino onkin kasvanut pandemian aikana. Valtiontalouden alijäämät on rahoitettu velkaa ottamalla. Julkinen velka suhteessa BKT:hen kasvaa edelleen vuonna 2021 siitäkkin huolimatta, että talouskasvu piristyy. Valtion velkaantuminen jatkuu vuosina 2021–2023. Vuonna 2023 julkinen velka on 73 % suhteessa kansantuotteeseen.

Talous saattaa kehittyä odotettua paremmin tai huonommin, ja myönteisten ja kielteisten yllätysten mahdollisuudet ovat lähivuosina suunnilleen yhtä suuret. Suurimmat riskit liittyvät edelleen koronapandemian arvaamattomuuteen. Pandemia on ohi vasta, kun se on voitettu koko maailmassa. Varsinkin viruksen uudet muunnokset voivat tuottaa vielä ikäviä yllätyksiä, ja tautitilanteen paheneminen voisi hidastaa talouskasvua huomattavasti. Toisaalta taloustilanne voisi kehittyä ennustettua myönteisemmin, jos kotitaloudet alkaisivat käyttää koronan aikana kertyneitä säästöjään kulutukseen.

Asiasanat

ennuste, epävarmuus, korona, koronakriisi, kotitaloudet, talouskasvu